

Kierunek: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

ZAGADNIENIA PODSTAWOWE

1. Pedagogika jako nauka – geneza, przedmiot badań i subdyscypliny.
2. Filozoficzne koncepcje człowieka jako fundament teorii wychowania.
3. Wartości – pojęcie, klasyfikacje, rola we współczesnym świecie i wychowaniu.
4. Etyczne aspekty pracy nauczyciela.
5. Komisja Edukacji Narodowej – geneza, działalność, struktura organizacyjna systemu szkolnego. Komisja Edukacji Narodowej a współczesne rozumienie zadań ministerstwa oświaty.
6. Pojęcie wychowania – zakresy znaczeniowe i różne rozumienia wychowania. Współczesne zagrożenia w procesie wychowania.
7. Pedagogika personalistyczna – główne założenia i przedstawiciele.
8. Wychowanie a przemiany współczesnego świata – raporty i dokumenty międzynarodowe dotyczące edukacji (Badania UNESCO, PISA, TALIS i inne wybrane – czemu służą).
9. Środowiska wychowania naturalnego – charakterystyka, zmiany, zagrożenia. Wychowanie a socjalizacja.
10. Edukacyjny wymiar małej ojczyzny.
11. Rozwój człowieka jako proces. Główne okresy rozwojowe.
12. Zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży i wynikające z nich konsekwencje dla wychowania.
13. Koncepcje rozwoju moralnego i ich znaczenie pedagogiczne.
14. Style wychowania w rodzinie i klimat rodziny – ich znaczenie dla procesu wychowania.
15. Pedagogika specjalna – podejście tradycyjne i współczesne.
16. Edukacja włączająca, integracyjna i segregacyjna – podstawowe pojęcia i główne założenia (analiza porównawcza).
17. Specjalne potrzeby edukacyjne – złożoność pojęcia i wyzwania w pracy pedagogicznej.
18. Procesy globalizacji a wyzwania edukacji międzykulturowej. Społeczeństwo wiedzy a idea kształcenia ustawicznego.
19. Ewolucja poglądów na dziecko i okres dzieciństwa od XVIII wieku do dzisiaj.

METODOLOGIA BADAŃ PEDAGOGICZNYCH

20. Pojęcie i etapy badań naukowych. Badania ilościowe a badania jakościowe w pedagogice oraz metody mieszane.
21. Paradygmat, przedmiot i cele badań – istota pojęć i sposoby ich określania. Relacja między problemem badawczym, hipotezą, zmiennymi i wskaźnikami.
22. Metody badań pedagogicznych – pojęcie i wybrana klasyfikacja. Charakterystyka wybranych metod, technik i narzędzi badawczych.

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA

1. Prekursorzy i kontynuatorzy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

2. Cele, funkcje i zadania pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
3. Współczesne dyskursy w pedagogice wczesnoszkolnej – założenia i implikacje w polskiej edukacji.
4. Zabawa jako forma aktywności dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – pojęcie, poglądy na jej funkcje, klasyfikacje i rola zabawy.
5. Dojrzałość szkolna – pojęcie, kryteria i metody wspomaganie.
6. Dziecko zdolne w przedszkolu i szkole – rozpoznawanie i wspieranie zdolności, współpraca z rodzicami.
7. Współczesne modele bycia nauczycielem. Kompetencje i zadania nauczyciela wczesnej edukacji. Koncepcje rozwoju profesjonalizmu w zawodzie nauczyciela.
8. Istota kształcenia zintegrowanego w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej.
9. Charakterystyka aktualnej podstawy programowej dla pierwszego etapu edukacji.
10. Współczesna organizacja zajęć w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej. Planowanie pracy pedagogicznej przez nauczyciela przedszkola i nauczyciela klas I-III.
11. Metody dydaktyczne w edukacji wczesnoszkolnej – pojęcie, klasyfikacja, przemiany.
12. Ocena szkolna – poglądy, przemiany, funkcje oceny; aktualne rozwiązania dotyczące oceny szkolnej w edukacji wczesnoszkolnej.
13. Kształcenie językowe, literackie i kulturowe w edukacji wczesnoszkolnej (treści, metody, formy, pomoce dydaktyczne).
14. Metody wspomaganie rozwoju pojęć matematycznych dzieci we wczesnej edukacji. Przyczyny specyficznych trudności w uczeniu się matematyki.
15. Funkcje edukacji społeczno-przyrodniczej w przedszkolu i klasach 1-3. Proces kształtowania świadomości ekologicznej (w zakresie środowiska społeczno-przyrodniczego) dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnej edukacji.
16. Założenia i obszary edukacji zdrowotnej w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej.
17. Rola aktywności fizycznej w rozwoju dziecka. Założenia i sposoby realizacji edukacji fizycznej w przedszkolu i szkole.
18. Aktywność twórcza – pojęcie, klasyfikacja. Cechy twórczości dziecięcej w zakresie plastyki. Etapy rozwoju rysunku dziecka. Fazy realizacji projektu artystycznego w przedszkolu i szkole.
19. Kształtowanie kompetencji informatycznych dzieci i nauczycieli. Szanse i zagrożenia związane ze stosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) w edukacji.
20. Koncepcje wczesnoszkolnej edukacji muzycznej w Polsce i na świecie.
21. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu i klasach I-III – podstawy prawne, formy i etapy realizacji.
22. Cele, założenia, zasady postępowania terapeutycznego i metody stosowane w terapii pedagogicznej.
23. Diagnoza pedagogiczna w przedszkolu i szkole i jej rodzaje. Diagnoza typu uczniów.
24. Składniki kultury organizacyjnej przedszkola i szkoły oraz ich znaczenie dla kształtowania wizerunku placówki.
25. Współpraca nauczyciela z rodzicami w przedszkolu i w szkole – zasady, formy, problemy.
26. Prawne i organizacyjne podstawy pracy przedszkola i szkoły.
27. Pojęcie, źródła i rodzaje praw dziecka ze szczególnym uwzględnieniem Konwencji o Prawach Dziecka.

28. Źródła i kierunki aktualnych przemian edukacyjnych w Polsce i na świecie oraz ich odniesienie do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.